

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی اتاق عمل شناسنامه درس

شماره درس: ۵۱۴۳۵۱	عنوان درس: کارآموزی تکنیک اتاق عمل ۱
دروس پیش نیاز: کارآموزی رفتار در اتاق عمل، کارآموزی	نوع و تعداد واحد: کارآموزی ۲ واحد
نیمسال تحصیلی: دوم ۱۴۰۴-۱۴۰۵	عملکرد اسکراب و سیار، کارآموزی اصول استریلیزاسیون
محل کارآموزی: بیمارستان های منتخب طبق برنامه	فراگیران (رشته، مقطع، ترم): ترم ۴ کارشناسی اتاق عمل
مکان و زمان حضور در دفتر کار: اتاق ۱۵۳ - طبق برنامه نصب	زمان کارآموزی: شنبه تا دوشنبه
اساتید درس: طبق برنامه	مسئول درس: خانم دکتر فرزانه نکویی منش شده بر روی درب دفتر
	شماره تماس: ۳۷۹۲۷۵۸۴

Email: gholami@nm.mui.ac.ir

شرح درس:

در این واحد کارآموزی، فراگیران با حضور در اتاق عمل، در نقش سیار و اسکراب فعالیت می کنند. در نقش فرد سیار پس از آماده کردن اتاق با رعایت اصول آسپتیک بیمار را پذیرش کرده و به اتاق عمل انتقال میدهد. سپس بیمار را در وضعیتی مناسب بر روی تخت قرار داده و در انجام پرپ همکاری می کند. همچنین فیلد استریل را آماده کرده و وسایل و بطریها را باز میکند. در این کارآموزی همچنین دانشجو در نقش اسکراب دستها را اسکراب کرده و وارد فیلد استریل میشود و در ضمن اینکه پروسیجر را شروع مینماید باید در نقش کمک جراح توانایی اکسپوزر داشته و وسایل جراحی را به کار گیرد و از نمونه برداشته شده نیز مراقبتهای لازم را به عمل آورد. ضمناً دانشجو به اعضاء تیم جراحی گان و دستکش میپوشاند و همکاری در انجام هموستاز را دارد.

هدف کلی: دانشجویان در طی این دوره با کلیات تکنیک کار در اتاق عمل و کسب مهارت و اداره بیمار در دوره قبل حین و پس از عمل جراحی با فعالیت در نقش اسکراب و سیار در آماده سازی بیمار و آماده سازی فیلد جراحی آشنا می شوند. آنها همچنین فرصت می یابند تا سطح دانش، نگرش، تجارب، مهارت و فعالیتهای حرفه ای خود را ارتقا دهند.

اهداف رفتاری:

از فراگیران انتظار می رود که در پایان دوره قادر به انجام موارد زیر باشند:

۱. اصول آسپتیک را رعایت نماید.
۲. در شروع شیفت اتاق را آماده و تجهیز نماید.
۳. وسایل مورد نیاز برای پروسیجر را تهیه نماید.
۴. بیمار را پذیرش نموده و به اتاق عمل انتقال دهد.
۵. همکاری و دقت لازم در نقل و انتقال بیمار به تخت اتاق عمل را انجام دهد.
۶. بیمار را با پوزیشن صحیح بر روی تخت قرار دهد.
۷. پد کوتر را در محل مناسب قرار دهد.
۸. در انجام پرپ اولیه و ثانویه همکاری کند.
۹. فیلد استریل را آماده نماید.
۱۰. وسایل استریل را به روش صحیح باز نماید.
۱۱. بطریها را به روش صحیح باز نماید.
۱۲. کتترها، درنجا و سیستمهای جمع آوری را آماده نماید.
۱۳. اسکراب دست را انجام دهد.
۱۴. دستها را بعد از اسکراب خشک نماید.
۱۵. گان و دستکش را به روش استریل بپوشد.
۱۶. درپ ائاثیه را انجام دهد.
۱۷. فیلد استریل را آماده نماید.
۱۸. پروسیجر را شروع نموده و اکسپوژر را انجام دهد.
۱۹. از نمونه مراقبت لازم را به عمل آورد.
۲۰. وسایل جراحی و لوازم و تجهیزات را به کار گیرد.
۲۱. بخیه زدن را به روش صحیح انجام دهد.
۲۲. صول اسپتیک را در حین عمل رعایت نماید.
۲۳. به اعضا تیم جراحی با روش صحیح گان و دستکش بپوشاند.
۲۴. در نقش فرد اسکراب در هموستاز همکاری می کند.
۲۵. در نقش فرد اسکراب در هموستاز همکاری می کند.
۲۶. ثبت را به روش صحیح انجام دهد.
۲۷. فعالیت های پایانی عمل جراحی همانند بخیه زدن، شمارش وسایل و گازها و پانسمان زخم را در نقش فرد سیرکولر و اسکراب به موقع ا به طرز صحیح انجام دهد
۲۸. صرفه جویی در وسایل و تجهیزات جهت کاهش هزینه های بیمار و موسسه را بکار گیرد.
۲۹. دستورات مربی مربوطه را در زمان مناسب و دقت کافی باتوجه به تجارب کارآموزی اتاق های عمل گذشته پیروی و بکار بندد.
۳۰. پیشنهادات و انتقادات مفید و سازنده را با تغییر در عملکرد خود نشان دهد.
۳۱. علاقه مندی به کسب تجارب و مهارت در انجام فعالیت در این حوزه را ابراز نماید.

شیوه کارآموزی :

این واحد کار آموزی در بخش اتاق عمل بیمارستان های منتخب علوم پزشکی بصورت ۳ روز در هفته ارائه می گردد و از روشهای Demonstration, observation , Reflection بر حسب نیاز استفاده می گردد .

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی (فرم ارزشیابی):

✓ ارزشیابی نهائی دانشجو بر اساس اخلاق حرفه ای، اعتماد به نفس، فعالیت و همکاری ، فعالیتهای بالینی، تکمیل به موقع کارنامه عملکرد بالینی الکترونیک کارشناسان اتاق عمل و تکالیف محوله، ارزیابی های طول دوره بر اساس چک لیست ارزشیابی دانشجو و کارنامه عملکرد بالینی دانشجو توسط مربی و هم چنین بازخورد از مسئول و همکاران اتاق عمل بشرح زیر انجام خواهد شد.

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	حضور و غیاب (عدم تاخیر در ورود و تعجیل در خروج)	۲
۲	رعایت ظاهر و اخلاق حرفه ای	۲
۳	تکمیل صحیح و به موقع لاگ بوک	۲
۴	ارزیابی عملکرد بالینی و در طول مدت دوره کارآموزی، تکالیف و تکمیل فرم عملکرد روزانه	۱۲
۵	ارزیابی پایانی (شفاهی یا کتبی)	۲

*زمان تحویل تکالیف حداکثر تا پایان آخرین جلسه کار آموزی.

*در صورتی که تکالیف با تأخیر در اختیار مدرس قرار گیرد نمره ای به آن تعلق نمی گیرد.

سیاستها و قوانین دوره:

۱- آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرائی موجود در سایت دانشکده پرستاری، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آیین نامه پوشش حرفه ای رعایت گردد.

۲- دانشجویان موظف هستند راس ساعت مقرر در مرکز مورد نظر، حضور یابند و فعالانه تا پایان زمان مقرر در محل کارآموزی حضور داشته باشند. مری مجاز است از حضور دانشجویانی که با تأخیر در محل کارآموزی حاضر می شوند جلوگیری کرده و در صورت خروج زودتر از موعد از اتاق عمل غیبت محسوب نماید. به دانشجویی که برای اولین بار حداکثر ۱۵ دقیقه دیرآمدگی داشته باشد تذکر شفاهی داده خواهد شد. در صورت تکرار دیرآمدگی، دانشجوی غایب محسوب خواهد شد. این دانشجوی می تواند در آن روز برای جلوگیری از خلل در فرایند یادگیری اش در مرکز بماند و برنامه محوله را انجام دهد ولی عملاً غایب محسوب می گردد. و باید کارآموزی جبرانی معادل یک روز به ازاء هر غیبت ناشی از دیر آمدگی انجام دهد. در صورت تأخیر در ورود به کارآموزی با توجه به سیاستهای گروه، از دانشجوی نمره کسر خواهد شد.

۳- دانشجوی در صورت عدم حضور منظم در اتاق عمل مشمول مقررات زیر خواهد شد:

* غیبت مجاز و غیر مجاز هر دو نیاز به جبران دارند و مری مجاز به کسر نمره به ازاء روزهای غیبت در کارآموزی باشد.

الف) در صورتیکه دانشجوی در زمان کارآموزی برابر ۱/۱۰ واحد غیبت موجه نماید، برابر زمان غیبت کارآموزی باید با هماهنگی استاد مربوطه جهت انجام کارآموزی جبرانی در بخش حضور یابد که در صورت عدم جبران یک نمره از نمره کارآموزی کسر خواهد شد.

ب) در صورتیکه دانشجوی در زمان کارآموزی برابر ۱/۱۰ واحد غیبت غیر موجه نماید، دو برابر زمان غیبت کارآموزی باید با هماهنگی استاد مربوطه جهت انجام کارآموزی جبرانی در اتاق عمل حضور یابد که در صورت عدم جبران دو نمره از نمره کارآموزی کسر خواهد شد.

ج) در صورتیکه دانشجوی بیش از ۱/۱۰ واحد کارآموزی غیبت غیر موجه نماید نمره صفر منظور خواهد شد و در صورت موجه بودن، واحد مربوطه توسط آموزش حذف خواهد شد.

* منظور از غیبت موجه غیبتی است که به علت بیماری، فوت بستگان درجه یک و یا تشرف به حج تمتع باشد و در صورت بیماری، استعلاجی باید توسط پزشک معتمد دانشگاه تأیید گردد

۴- واکسیناسیون هپاتیت قبل از حضور در محیط بالینی باید جهت کلیه دانشجویان انجام و دانشجوی از مقدار تیتراژ آنتی بادی خود مطلع باشد..

۵- دانشجوی باید قوانین و سیاست های بیمارستان و دانشکده را جهت وضعیت ظاهر و نحوه لباس پوشیدن (حجاب و ...) پایبند باشند و تمام قوانین مربوط به پوشش حرفه ای و اسلامی و نصب اتیکت بر روی لباس (در جایی که به راحتی از فاصله ۲ متری قابل خواندن باشد) را رعایت کنند رعایت کند این قوانین شامل: نصب اتیکت خوانا با آرم دانشگاه، نداشتن تلفن همراه، کوتاه بودن ناخن ها و عدم استفاده از ناخن مصنوعی و لاک ناخن، پوشش کامل موها، عدم استفاده از لوازم آرایشی و عطر وادکلن، عدم استفاده از جواهرات و زیور آلات و ساعت مچی، پوشیدن یونیفرم تمیز، مناسب و سالم می باشد. در صورت عدم رعایت هر یک از موارد ذکر شده، از حضور دانشجوی در مرکز جلوگیری به عمل آمده و برای دانشجوی غیبت منظور خواهد شد

۶- هر کدام از دانشجویان موظف به ارائه یک موضوع کنفرانس با هماهنگی استاد مربوطه می باشند.

۷- به علاوه دانشجوی باید موارد زیر را مورد توجه قرار داده و ملزم به رعایت آنها می باشد:

✓ رعایت رفتارهای حرفه ای مناسب و اخلاق اسلامی نسبت به استاد، تیم درمان، بیمار و خانواده اش

- ✓ همکاری و ارتباط مناسب با تیم درمان، پرسنل و سایر دانشجویان
- ✓ پذیرش و احساس مسئولیت نسبت به بیمار با علاقه
- ✓ حمایت از بیمار
- ✓ انجام فعالیت ها به موقع، با سرعت و دقت مناسب
- ✓ رفتن به استراحت با اجازه و بدون تلف نمودن وقت
- ✓ رعایت اصول ایمنی حین کار
- ✓ صرفه جوئی در کاربرد وسایل
- ✓ محرم اسرار بیمار و خانواده اش
- ✓ مشارکت در فعالیت های علمی، پژوهشی و آموزشی (در صورت تمایل دانشجویان می توانند با راهنمایی مدرس هر گونه فعالیت جنبی (یافتن مقالات تحقیقاتی یا موردی در Internet ، تحقیق و پژوهش .....) انجام دهند.
- ✓ ثبت کارنامه عملکرد بالینی
- ✓ در صورت اعتراض به نمره حداکثر تا ۳روز بعد از اعلام نمره، دانشجو می تواند اعتراض کند..

منابع اصلی:

۱- گلچینی ، بری و کهن تکنیک اتاق عمل – جلد اول (اصول کار در اتاق عمل) ۲۰۲۱ |

منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر:

- 1- Nancymarie Phillips, Anita Hornacky. Berry & Kohn's Operating Room Technique, 14e 14th Edition (2020). copyright by Mosby an imprint Elsevier Inc. ISBN-13: 978-0323709149, ISBN-10: 0323709149
- 2-Instrumentation for the operating room, A photographic manual, 3th edition, 2016

شناسنامه کامل درس در web site دانشکده www.nm.mui.ac.ir در دسترس می باشد.

جدول زمانبندی درس

عنوان درس : کارآموزی تکنیک ۱
 نیمسال و سال تحصیلی : دوم ۱۴۰۴-۱۴۰۵
 شماره درس: ۵۱۴۳۵۱
 فراگیران : ترم ۴ کارشناسی اتاق عمل
 مکان : بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی طبق برنامه
 زمان : شنبه تا دوشنبه

اهداف رفتاری مورد انتظار در کارآموزی تکنیک ۱

جلسه	رئوس مطالب
۱	آشنایی با طرح درس، بیان اهداف کارآموزی
۲	آشنایی با اصول پذیرش بیمار در اتاق عمل و انتقال به اتاق عمل
۳	نحوه پوزیشن دادن به بیمار و مراقبت های اختصاصی مربوط به آن
۴	آشنایی با وظایف فرد سیرکولر قبل، حین و بعد از عمل
۵	آشنایی با وظایف فرد اسکراب قبل، حین و بعد از عمل
۶	آشنایی با انواع کاتتر و درن و نحوه به کارگیری آن ها
۷	پرسش و پاسخ در مورد موارد جلسات ۴ و ۵ و ۶
۸	آشنایی با انواع نمونه و نحوه مراقبت از آن ها
۹	آشنایی با انواع نخ و نحوه کاربرد آن ها
۱۰	آشنایی با انواع بخیه و تکنیک انواع سوچوره های رایج
۱۱	آشنایی با اصول شمارش موارد مختلف (گاز، لنگاز، سوزن و ...)
۱۲	آشنایی با انواع پانسمان زخم های جراحی و اصول پانسمان زخم
۱۳	آشنایی با موارد ثبت در پرونده
۱۴	آشنایی با اصول ضدعفونی اتاق عمل
۱۵	پرسش و پاسخ دوره و گرفتن بازخورد و تکرار موارد قبلی
۱۶	پرسش و پاسخ دوره و گرفتن بازخورد و تکرار موارد قبلی
۱۷	پرسش و پاسخ دوره و گرفتن بازخورد و تکرار موارد قبلی
۱۸	پرسش و پاسخ دوره و گرفتن بازخورد و تکرار موارد قبلی
۱۹	پرسش و پاسخ دوره و گرفتن بازخورد و تکرار موارد قبلی
۲۰	امتحان

شرح و سطح فعالیت های کارآموزی

سطح فعالیت				شرح فعالیت	
مستقل	با نظارت	با کمک	مشاهده گر	عنوان فعالیت	ردیف
	✓	✓	✓	تجهیز و آماده کردن اتاق عمل و وسایل مورد نیاز برای جراحی در نقش سیار	۱
	✓	✓	✓	آماده سازی فیلد استریل ، شناخت و بکارگیری صحیح وسایل و تجهیزات اعمال جراحی ، پرپ و درپ، شمارش در نقش اسکراب و سیرکولر	۲
	✓	✓	✓	مشارکت در پوزیشن دهی ، هموستاز ، پانسمان در نقش اسکراب و سیرکولر	۳
			✓	شناخت و مشارکت در بکارگیری تجهیزات مربوط به اعمال جراحی تخصصی و لاپاراسکوپی	۴
		✓	✓	مشارکت در بکارگیری کاتترها و درن ها ، گرفتن نمونه، بخیه زدن	۵
		✓	✓	مشارکت در پذیرش بیمار در اتاق عمل و انتقال به اتاق عمل	۶

تا اهداف رفتاری